

MUZEJ GRADITELJSKE BAŠTINE

U razgovoru s kolegama uočena je potreba da se naša bogata graditeljska baština sa svojim brojnim i vrijednim građevinama sačuva jer sve češće nestaju mnogi njezini tragovi. Srećom nešto je od toga sačuvalo putopisac i ilustrator Matija Pokrivka, posebno ono što se odnosi na mlinarstvo, nekad važnu gospodarsku granu. Ako se, primjerice, usporedimo s Mađarskom, učit ćemo da mi nemamo ništa, a oni čak 12 vodoprivrednih muzeja.

Časopisa *Građevinar* je svojim priložima o utvdama, gradinama i vapnarama te napose o crkvama uspio ponešto spasiti od zaborava, ali slično bi trebalo nastaviti i u drugim područjima graditeljstva koje je, kao što znamo, široko i sveobuhvatno. Dovoljno je reći da ne bi bilo ni jednog muzeja da građevinari nisu izgradili potrebne zgrade koje, na žalost, nisu izgradili i za sebe. Ideje o obnovi i prenamjeni Francuskog paviljona u

Crtež tradicijske drvene kuće

Studentskome centru u Zagrebu nije uspjela, a ni inicijativa pokrenuta u AMCA-FA nije donijela nikakvog pomaka.

Pabirčenjem podataka za studiju o vapnu, ustanovili smo da naši muzeji u svojim fondusima nemaju ništa sustavno sabrano i sačuvano ne samo o vapnarama, a ne treba ni spominjati da nemaju ništa sustavno ni o mostovima, tunelima i sl.

Primjerice, u Zagrebu nema sačuvanih podataka o plovnim mlinovima na Savi, prvome mostu preko Save, brojnim tvornicama oko Kvaternikova trga i šire, a ne postoje ni podaci o ciglani na lokaciji gdje se danas nalazi Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu u Kačićevoj ulici 26!

Na 39. skupštini HSGI-a u Nedelišću članovi su zamoljeni da u vlastitim sredinama iniciraju osnivanje posebnog muzeja graditeljstva i započnu prikupljati podatke o vrijednim građevinama dok ih još ima. Kao dobar primjer može poslužiti tvrtka *Team* iz Čakovca koja obnavlja prostore bivše tvornice, obnavlja i preuređuje brojne zgrade i postojeći dimnjak, a uređuje i rudarski muzej koji je na tim prostorima nekada bio značajna gospodarska grana. I mala lučica sa šetnicom na Muri također je dobar primjer održavanja i očuvanja obaloutvrde te vraćanja ljudi na obale rijeke.

Budući da su na Skupštini bili samo delegati temeljnih i stručnih društava i ovim putem molimo sve naše čitatelje da u svojim sredinama podrže ideju o graditeljskom muzeju, ali i pokušaju prikupljati zapise, slike i izjave "kazivača" te sve ostalo što nije snimljeno ili zapisano jer nestankom suvremenika o brojnim građevinama neće imati tko svjedočiti.

Radoslav Karleuša, dipl. ing. građ.

Maketa riječnog mlina